

נושא השיעור: דו-משמעות

שם המורה: ארנון דותן

כיתות היעד: י, יא

מקום השיעור ברצף הלימודי: שיעור מספר ארבעים

ושלוש בתחביר

עורך המצגת - ארנון דותן

כל הזכויות שמורות לוויסכול לימודים מקוונים בע"מ

**מילה במשפט יכולה להיקשר לשתי מילים שונות.
הקישור לכל אחת מהמילים יכול להשפיע על ניתוח המשפט.**

לואי

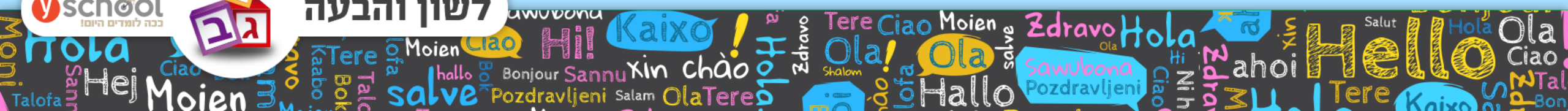
אלה היו סיסמאות הבחירות המוצלחות.

לואי

לוח

אתמול שבה המשלחת מצרפת.

תיאור (מקום)

- א. איזו מילה יוצרת דו-משמעות?
ב. כתבו את המשפט כשני משפטים חד-משמעיים.

במסיבה נפגשו חובבים של יינות איטלקיים.

במסיבה נפגשו חובבים איטלקיים של יינות.

במסיבה נפגשו חובבי יינות איטלקיים.

בן הקיבוץ הצעיר נכנס לחדר האוכל.

החזרנו את הדיפלומט הרומני.

החזרנו מרומניה את הדיפלומט.

החזרנו את הדיפלומט מרומניה.

דו-משמעות מילולית (לקסיקלית)

למילה אחת במשפט יש שתי משמעויות.
המשמעויות השונות יכולות להשפיע על ניתוח המשפט.

ביקשתי מהילדים **ללכת**.

מושא

מושא

שילכו

שאלך

למדנו **על** ההר.

מושא

תיאור (מקום)

אודות ההר

על-גבי ההר

דו-משמעות מילולית

הפיכת משפט דו-משמעי לשני משפטים חד משמעיים:

1. זיהוי המילה היוצרת דו-משמעות.
 2. מציאה של המשמעויות השונות שיש לה.
 3. כתיבת שני משפטים כך שבכל אחד היא במשמעות אחת בלבד.
- לעיתים יש צורך לשנות מילים במשפט.

ב. כתבו את המשפט כשני משפטים חד-משמעיים.

החיילים נלחמו בטנקים.

דני חלם על כורסה נוחה.

ביקשתי מהמפקד (להפסיק).

ביקשתי מהמפקד שאפסיק.

בכל סעיף ענה על השאלה או השאלות שאחרי המשפט.

(1) בני הזוג התאהבו במכבייה.

בני הזוג התאהבו בזמן המכבייה.

- **הקף** את המילה היוצרת את הדור־משמעות במשפט.
- אפשר לנתח את המילה היוצרת דור־משמעות במשפט בשני תפקידים תחביריים שונים.
ציין את שני התפקידים התחביריים.

תפקיד תחבירי: מושא

תפקיד תחבירי: תיאור

המנהל מונה.

מינוי המנהל עוזר מח

החלטת המנהלת עוררה מחאה.

המנהלת הוחלטה??

(2) נסח את המשפט הדו־משמעי בשני משפטים שכל אחד מהם יבטא משמעות אחת.

נושא השיעור הבא:

מבני הדגשה בתחביר

לשון והבעה

